

VIII Ogólnopolska Sesja Naukowa z cyklu Datowanie Mineralów i Skał Kraków, 18–19.11.2004

Kolejna sesja Datowanie Mineralów i Skał została zorganizowana przez Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej, Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego i Komitet Badań Czwartorzędu Polskiej Akademii Nauk. Pracami komitetu organizacyjnego kierowali prof. dr hab. inż. Tadeusz Ratajczak, dr hab. Marek Michalik i prof. dr hab. inż. Marek Krapiec, a w jego składzie znaleźli się też młodzi pracownicy i doktoranci organizujących sesję instytucji — magistrowie: Jakub Bazarnik, Mirosława Bazarnik, Katarzyna Jacher-Śliwczyńska, Anna Ladenberger, Jarosław Majka, Bartosz Budzyń oraz dr Michał Skiba.

Pierwszy dzień sesji zorganizowano w Akademii Górniczo-Hutniczej. Sesję otworzyli profesorowie Tadeusz Ratajczak oraz Tadeusz Słomka — dziekan Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH. Podczas otwarcia głos zabrał również prof. Stanisław Hałas, jeden z inicjatorów i wielokrotny organizator poprzednich sesji Datowanie Mineralów i Skał. Przypomniał on historię tego cyklu sesji i zaprezentował materiały konferencyjne z poprzednich spotkań.

Pierwsze trzy referaty sesji porannej dotyczyły: datowań metodami luminescencji (TL i OSL) lessów pld.-wsch. Polski i pln.-zach. Ukrainy (S. Fedorowicz i in.); separacji kriogenicznej dla potrzeb datowań izotopowych i stratygrafii (A. Wójtowicz i in.) i izotopowych badań warunków paleośrodowiskowych mioceńskich raf ostrygowych w Europie (M. Krobicki i in.). Dwie następne prezentacje dotyczyły nowych technik instrumentalnych w datowaniach izotopowych — oferty firmy COMEF (A. Wiśniewski) oraz niezwykle efektywnego urządzenia LA-MC-ICP-MS do oznaczania wieku metodą U-Pb z wykorzystaniem techniki *multiple ion counting* (H. Hertle i in.).

Część popołudniową pierwszego dnia konferencji rozpoczęła sesja posterowa. Problematyka posterów była bardzo rozległa i obejmowała: 1 — datowania apatyty z utworów karbońskich metodą *fission track* (D. Bator i in.); 2 — wieki modelowe Nd granitoidów północnej części Tatr Wysokich (K. Jacher-Śliwczyńska i in.); 3 — datowania diagenetycznego illitu z piaskowców karbońskich Mazowsza metodą K-Ar i ich znaczenie dla rekonstrukcji historii termicznej (A. Kozłowska i P. Poprawa); 4 — metody ^{210}Pb datowania i określania tempa sedymentacji osadów jezior i rzek (E. Łokas i P. Wachniew); 5 — zmiany w zapisie izotopowym węgla organicznego i nieorganicznego na granicy dolnego i środkowego franu (A. Piechota); 6 — petrologię i datowania SHRIMP skał metamagmowych z rejonu Łomży (J. Wiszniewska i in.); 7 — charakterystykę mineralogiczną granitoidów i datowania K-Ar biotyty ze skał z półwyspu Kola (M. Huber i in.). Autorzy posterów wygłosili krótkie streszczenia swoich prezentacji, zachęcając do szczegółowego ich obejrzenia i dyskusji.

W popołudniowej sesji referatowej znalazły się cztery wystąpienia, których tematyka dotyczyła: badań izotopowych metodą Rb-Sr i Sm-Nd granitu hornblendowo-biotytowego z masywu Strzegom-Sobótka (J. Domańska-Siuda i in.); powstawania i ewolucji magmy w masywie Karkonoszy na podstawie badań geochemicznych i izotopowych

(E. Słaby i in.); paleogeografii i ewolucji tektonicznej zewnętrznych Karpat Zachodnich na podstawie datowań K-Ar skał podłoża obszarów źródłowych (P. Poprawa i in.); datowania klastów gnejsowych z Gródka w jednostce śląskiej (M. Michalik i in.).

Pierwszy dzień sesji zakończyło wieczorne spotkanie towarzyskie na AGH, które było okazją do lepszego poznania się, kontynuacji dyskusji naukowych i wielu innych rozmów w sympatycznej atmosferze.

Drugi dzień sesji przebiegał w Instytucie Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie uczestników konferencji powitał dyrektor instytutu, prof. Alfred Uchman. W pierwszej, porannej części sesji wygłoszono pięć referatów dotyczących badania wieku skał wulkanicznych, kolejno na następujące tematy: 1 — wiek, cykle i kierunek migracji kenozoicznego bazaltowego wulkanizmu Dolnego Śląska w świetle datowań K-Ar (K. Birkenmajer i in.); 2 — petrologia i wiek bazaltów w strefie brzeźnego uskoku sudeckiego (J. Badura i in.); 3 — izotopy Hf we współczesnej geochemii na przykładzie bazaltów Dolnego Śląska (A. Ladenberger); 4 — petrologia i wiek kenozoicznych bazaltów w strefie uskoku Dien Bien Phu w północnym Wietnamie (E. Koszowska i in.); 5 — datowania radiometryczne badeńskich osadów piroklastycznych z okolic Wieliczki i Bochni (K. Dudek i in.).

Przerwa na kawę zorganizowana była w niezwykle interesującej scenarii Muzeum Geologicznego ING UJ. Dla wielu uczestników spoza Krakowa była to pierwsza okazja do, przynajmniej pobieżnego, obejrzenia bogatej kolekcji minerałów i skał, w tym słynnego zbioru minerałów Ignacego Domeyki, kolekcji okazów fliszu karpaccy Mariana Książkiewicza oraz eksperymentalnych struktur sedymentacyjnych Stanisława Dżułyńskiego.

W ostatniej części konferencji przedstawiono cztery referaty o dość zróżnicowanej tematyce: kontrowersyjna geochronologia na przykładzie gnejsów i granulitów Gór Sowich (R. Kryza); wstępne wyniki datowań mikrosondowych monacytu w Sudetach (M. Manecki i in.); źródła mineralizacji galenowej obszaru śląsko-krakowskiego na podstawie wstępnych wyników analizy izotopowej Pb(U) (K. Jacher-Śliwczyńska i in.); datowania K-Ar mik z granitoidów Tatr Wysokich (K. Jacher-Śliwczyńska i in.).

Ożywione dyskusje po niemal wszystkich prezentacjach, jak też dyskusja podsumowująca sesję, prowadzona przez dr. hab. Marka Michalika, potwierdziły, jak wiele aktualnych i ważnych problemów w zakresie metod geochronologicznych i technik izotopowych poruszono w referatach i posterach. W sesji wzięło udział ok. 50 uczestników z większości krajowych ośrodków akademickich i innych instytucji naukowych. Organizacja konferencji była bez zarzutu, a atmosfera całego spotkania bardzo miła, do czego z pewnością przyczyniła się obecność w komitecie organizacyjnym i wśród uczestników liczne grono młodych pracowników naukowych i doktorantów. Obszerne streszczenia prezentacji zostały wydane w materiałach konferencyjnych pod redakcją: M. Michalika, K. Jacher-Śliwczyńskiej, M. Skiby i J. Michalika.

Ryszard Kryza